

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 22.11.2018 r.
COM(2018) 771 final

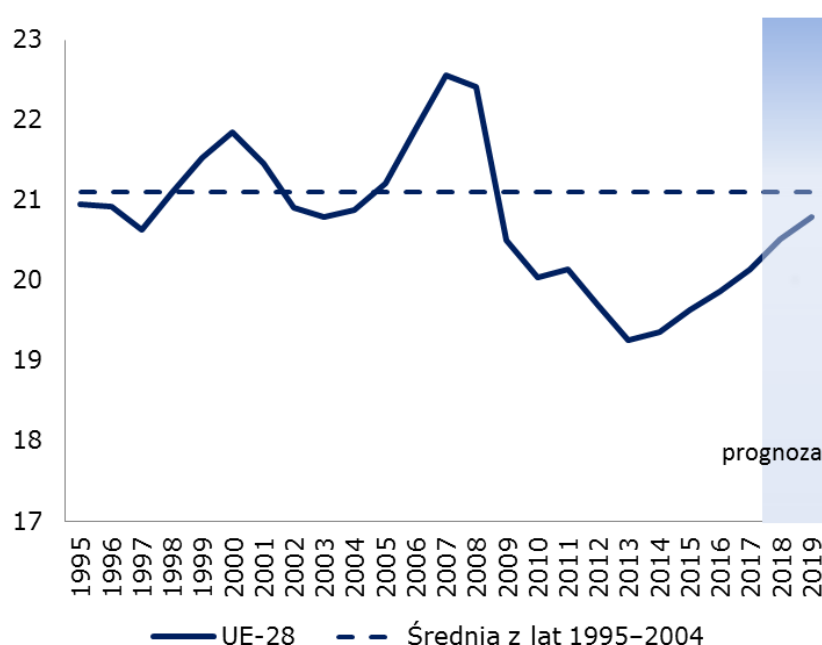
**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO, EUROPEJSKIEGO KOMITETU
EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO, KOMITETU REGIONÓW I EUROPEJSKIEGO
BANKU INWESTYCYJNEGO**

Plan inwestycyjny dla Europy: bilans i dalsze kroki

1. Europejska inicjatywa na rzecz stymulowania inwestycji

Jednym z priorytetów Komisji Junckera było znaczące pobudzenie gospodarki przez zniwelowanie wynikającej z kryzysu finansowego i gospodarczego luki inwestycyjnej w Unii Europejskiej (wykres 1). Inwestycje – zarówno publiczne, jak i prywatne – to zasadnicza siła napędowa zatrudnienia i wzrostu gospodarczego. Jest to sposób na skierowanie oszczędności na projekty i sektory, które są kluczowe dla naszej przyszłości, takie jak infrastruktura i mieszkalnictwo, badania i rozwój, nowe technologie i metody produkcji, edukacja oraz umiejętności. Inwestycje te wspierają również modernizację przemysłu i społeczeństw europejskich w procesie transformacji w kierunku gospodarki coraz bardziej cyfrowej i niskoemisyjnej.

Wykres 1: Zmiany stopy inwestycji

Gospodarka ogółem, % PKB

W listopadzie 2014 r. Komisja przedstawiła plan Junckera dla Europy (plan inwestycyjny) oparty na nowym i innowacyjnym podejściu do inwestycji. Dzięki wykorzystywaniu ograniczonych ilości środków publicznych – gwarancji budżetu UE dla Grupy Europejskiego Banku Inwestycyjnego¹ – znaczące fundusze prywatne oraz publiczne były i nadal są przeznaczane na inwestycje we wszystkich strategicznych sektorach unijnej gospodarki. Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych, stanowiący finansowy rdzeń planu inwestycyjnego, doprowadził w okresie do listopada 2018 r. do dodatkowych inwestycji na kwotę 360 mld EUR, która znacznie przekroczyła początkowy cel, jakim było

¹ Grupa Europejskiego Banku Inwestycyjnego składa się z Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego.

315 mld EUR. Okres obowiązywania funduszu został przedłużony do końca 2020 r.², aby osiągnąć do tego czasu dodatkowe inwestycje na poziomie 500 mld EUR.

Ten niezwykle udany model staje się obecnie nowym standardem wspierania unijnych inwestycji w Europie i poza jej granicami. Stanowi on plan działania w odniesieniu do uruchamiania inwestycji w Afryce oraz w państwach sąsiadujących z UE w ramach unijnego planu inwestycji zewnętrznych zaproponowanego we wrześniu 2016 r.³, jak również w odniesieniu do nowego instrumentu finansowania działań zewnętrznych w kontekście kolejnych wieloletnich ram finansowych⁴.

Podstawą powodzenia planu Junckera, poza wymiarem inwestycyjnym, jest struktura trzech filarów, zapewniająca kompleksowe i skoordynowane działania na rzecz wspierania inwestycji. Poza uruchomieniem inwestycji w ramach planu inwestycyjnego opracowano listę przygotowywanych projektów i skoncentrowano się na środkach sprawiających, by otoczenie biznesowe bardziej sprzyjało inwestycjom. W tym celu Komisja połączyła siły z Grupą Europejskiego Banku Inwestycyjnego, aby uruchomić Europejskie Centrum Doradztwa Inwestycyjnego oraz Europejski portal projektów inwestycyjnych. Centrum Doradztwa Inwestycyjnego udziela porad i zapewnia pomoc techniczną dla promotorów projektu, natomiast w ramach portalu przedstawia się przejrzystą listę przygotowywanych projektów, w które można zainwestować. Równocześnie plan inwestycyjny jest ukierunkowany na usunięcie barier strukturalnych dla inwestycji. Obejmuje to usunięcie regulacyjnych wąskich gardeł, zmniejszenie obciążenia administracyjnego, umożliwienie uczciwej konkurencji oraz przeprowadzenie reform strukturalnych, które są korzystne dla klimatu inwestycyjnego. Wymaga to podjęcia starań na szczeblach unijnym, krajowym i regionalnym. Komisja przedstawiła wnioski dotyczące pogłębienia jednolitego rynku, jednego z największych atutów UE, wprowadziła wyraźne ukierunkowanie na inwestycje w europejskim semestrze oraz stworzyła Służbę ds. Wspierania Reform Strukturalnych, by pomagała państwom członkowskim we wdrażaniu reform. Państwa członkowskie podjęły działania mające na celu usunięcie barier dla inwestycji. Na wszystkich szczeblach nadal pozostaje jednak wiele do zrobienia.

Plan inwestycyjny jest częścią unijnego programu otwartych inwestycji i handlu. UE jest jednym z najbardziej otwartych miejsc na świecie, jeżeli chodzi o inwestycje. Solidne ramy regulacyjne oraz uczciwa konkurencja na rynku wewnętrznym UE przyciągają bezpośrednie inwestycje zagraniczne, co niesie za sobą znaczne korzyści dla UE pod względem tworzenia miejsc pracy i pobudzania wzrostu gospodarczego. Jednocześnie Komisja, mając świadomość ryzyka, jakie niektóre bezpośrednie inwestycje zagraniczne mogą stwarzać dla bezpieczeństwa lub porządku publicznego, przyjęła we wrześniu 2017 r.⁵ wniosek w sprawie

---

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2396 z dnia 13 grudnia 2017 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1316/2013 oraz (UE) 2015/1017 w odniesieniu do przedłużenia okresu obowiązywania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych oraz wprowadzenia usprawnień technicznych dla tego Funduszu i Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego. Dz.U. L 345 z 27.12.2017, s. 34.

³ COM(2016) 0581.

⁴ COM(2018) 460.

⁵ COM(2017) 487.

rozporządzenia ustanawiającego ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii Europejskiej oraz w sprawie współpracy między państwami członkowskimi a Komisją w tym zakresie. Komisja wzywa współprawodawców do szybkiego zakończenia procesu przyjęcia rozporządzenia.

UE wspiera również liberalizację inwestycji na całym świecie. Prowadzi negocjacje inwestycyjne z partnerami, aby z jednej strony zapewnić swoim i ich inwestorom przewidywalny, długoterminowy dostęp do rynków, a z drugiej strony chronić inwestorów i ich inwestycje. UE prowadzi negocjacje inwestycyjne m.in. z Kanadą, Singapurem, Wietnamem, Japonią i Chinami.

2. Plan inwestycyjny dla Europy przynosi konkretne rezultaty

Uruchamianie inwestycji prywatnych dla dobra publicznego

Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych znajduje się na właściwej drodze do osiągnięcia celu, jakim jest odblokowanie dodatkowych inwestycji w kwocie co najmniej 500 mld EUR w okresie pięciu lat (2015–2020). Według stanu na listopad 2018 r. Grupa Europejskiego Banku Inwestycyjnego zatwierdziła już 993 transakcje objęte wsparciem w ramach funduszu o całkowitej wartości inwestycji wynoszącej 360 mld EUR. Transakcje te objęły wszystkie państwa członkowskie. Oczekuje się, że skorzysta na nich 850 000 małych i średnich przedsiębiorstw oraz spółek o średniej kapitalizacji. Dwie trzecie z zebranej kwoty 360 mld EUR pochodzi ze środków prywatnych, co oznacza, że Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych osiągnął również swój cel polegający na mobilizacji inwestycji sektora prywatnego⁶.

Fundusz osiąga również swój cel w zakresie dodatkowości. Projekty otrzymujące wsparcie budżetowe z funduszu muszą być dodatkowe w tym sensie, że muszą służyć zaradzeniu niedoskonałościom rynku lub nieoptymalnej sytuacji w zakresie inwestycji i nie byłyby finansowane w tym samym okresie lub w takim samym zakresie. Ze zmiany wielkości rocznych kwot zatwierdzonych przez Grupę Europejskiego Banku Inwestycyjnego w latach 2014–2017 wynika, że podczas gdy łączna roczna wielkość kredytów pozostała mniej więcej stabilna, udział działań specjalnych⁷ gwałtownie wzrósł wraz z wdrożeniem funduszu z 4,6 mld EUR w 2014 r. do 17,9 mld EUR w 2017 r. Ponadto rozporządzenie w sprawie EFIS 2.0⁸, które przedłużyło okres obowiązywania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji

---

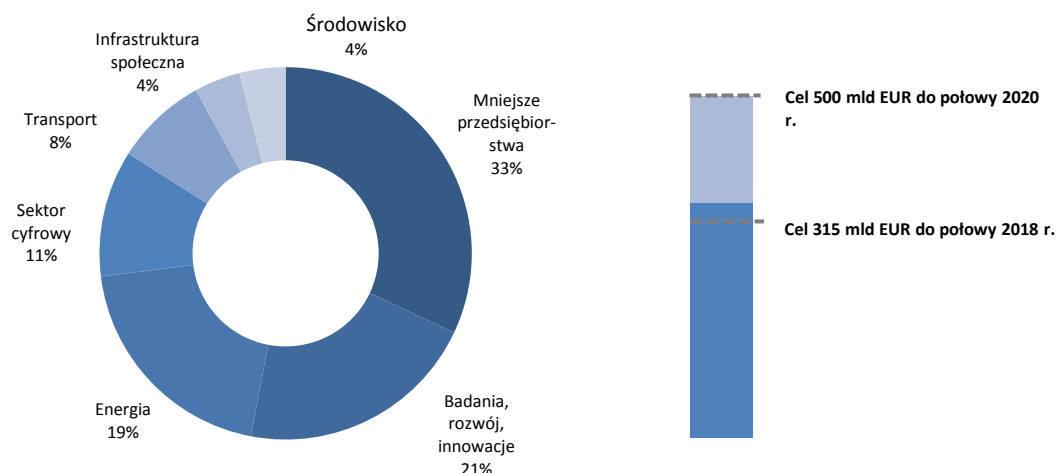
⁶ Ponadto VentureEU – unijny megafundusze venture capital, który rozpoczął swoją działalność w 2018 r. – ma uruchomić 6,5 mld EUR nowych inwestycji w innowacyjne przedsiębiorstwa typu start-up i scale-up w całej Europie, dzięki czemu znacznie wzrośnie dostępna w UE ilość kapitału wysokiego ryzyka.

⁷ Działania specjalne to zbiorowa nazwa dla działań, które pociągają za sobą ryzyko większe niż ryzyko ogólnie akceptowane przez Europejski Bank Inwestycyjny i które są definiowane jako: operacje dotyczące pożyczek/gwarancji o oczekiwanym poziomie strat w okresie eksploatacji wynoszącym 2 % lub powyżej; fundusze infrastrukturalne, a także inne udziały w funduszach, działania dotyczące kapitału wysokiego ryzyka, działania dotyczące kapitału własnego oraz inne działania o równorzędnym profilu ryzyka. Art. 16 Statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego zawiera wymóg, by Bank posiadał specjalną rezerwę („rezerwa na działania specjalne”), by chronić Bank przed nieoczekiwanymi stratami w związku z działaniami specjalnymi.

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2396 z dnia 13 grudnia 2017 r., Dz.U. L 345 z 27.12.2017, s. 34. W art. 5 ust. 1 tego rozporządzenia szczegółowo opisano kryteria dodatkowości.

Strategicznych do końca 2020 r., wprowadziło bardziej szczegółową definicję dodatkowości i większą przejrzystość decyzji inwestycyjnych⁹.

Wykres 2: Wyniki Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych wg stanu na listopad 2018 r.

Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych przyniósł korzyści wszystkim państwom członkowskim. Obecnie wartość zmobilizowanych inwestycji w stosunku do produktu krajowego brutto jest najwyższa w Grecji, Estonii, na Litwie, w Portugalii i Bułgarii¹⁰. Podział geograficzny kwot pokazuje, że inwestycje zmobilizowane w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych w dużym stopniu zostały skierowane do krajów najbardziej dotkniętych przez kryzys finansowy, czyli do krajów, w których spadek inwestycji był najbardziej odczuwalny.

Przykłady projektów objętych wsparciem w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych

Hiszpania: 35 mln EUR na rzecz przedsiębiorstwa społecznego Ilunion w celu wsparcia osób niepełnosprawnych

Europejski Bank Inwestycyjny zatwierdził pożyczkę w wysokości 35 mln EUR dla hiszpańskiego przedsiębiorstwa społecznego Ilunion. Ilunion, największy prywatny pracodawca zatrudniający osoby niepełnosprawne w Hiszpanii, prowadzi różne rodzaje działalności gospodarczej, w tym zarządzanie infrastrukturą, usługi opieki zdrowotnej, turystykę i wypoczynek. Pożyczka, zabezpieczona w ramach Europejskiego Funduszu na

⁹ Wszystkie decyzje Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych zatwierdzające wykorzystanie gwarancji UE są dostępne wraz z uzasadnieniem pod adresem: <http://www.eib.org/en/efsi/governance/efsi-investment-committee/decisions.htm>

¹⁰ Najnowsze wyniki są dostępne pod adresem: https://ec.europa.eu/commission/priorities/jobs-growth-and-investment/investment-plan-europe-junker-plan/investment-plan-results_en

rzecz Inwestycji Strategicznych, będzie do 2021 r., wspierać realizację planu inwestycyjnego przedsiębiorstwa który obejmuje rozwój różnych urządzeń służących poprawie jakości życia osób niepełnosprawnych, ale także środki w zakresie efektywności energetycznej dla sieci przemysłowych pralni samoobsługowych należących do tej grupy oraz tworzenie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.

Włochy: 29 mln EUR na sfinansowanie nowego szpitala w Treviso

Europejski Bank Inwestycyjny pomaga finansować projekt, budowę i funkcjonowanie nowego szpitala w Treviso, małym mieście i centrum przemysłowym w północno-wschodnich Włoszech. Jako główny szpital w prowincji oferujący specjalistyczne usługi służy on około milionowi osób. Projekt Treviso to dobry przykład tego, jak Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych sprzyja wywierającym skutki społeczne inwestycjom w innowacyjne rozwiązania w zakresie badań, zdrowia, zatrudnienia i usług społecznych przynoszących korzyści dla społeczności lokalnej.

Bulgaria: 100 mln EUR dla przedsiębiorstwa zajmującego się zdrowiem zwierząt

Biovet to globalne przedsiębiorstwo zajmujące się zdrowiem zwierząt z siedzibą w Sofii w Bułgarii. Europejski Bank Inwestycyjny udziela kredytu na kwotę 100 mln EUR na sfinansowanie zwiększenia produkcji oraz potencjału w zakresie badań i rozwoju. Projekt obejmuje stworzenie dwóch nowych zakładów: zakładu fermentacji w Peszterze w południowej Bułgarii oraz nowego zakładu produkcji szczepionek dla zwierząt w Razgradzie w północno-wschodniej Bułgarii. Dzięki projektowi przedsiębiorstwo będzie mogło również prowadzić działania dotyczące badań i rozwoju w dziedzinie mikrobiologii i rozwoju nowych produktów, takich jak szczepionki i enzymy.

Grecja: 150 mln EUR na sieć szerokopasmową

Umowa kredytu na 150 mln EUR pomoże sfinansować plan przedsiębiorstwa Cosmote mający na celu wzmocnienie i rozbudowę sieci szerokopasmowej telefonii komórkowej, co znacznie zwiększy wydajność sieci pod względem prędkości, przepustowości i zasięgu. Dzięki planowi ulegnie poprawie wydajność sieci na wiejskich i oddalonych obszarach Grecji.

Francja: 15 mln EUR na energię słoneczną w celu tworzenia inteligentnych powierzchni

Europejski Bank Inwestycyjny udziela kredytu na 15 mln EUR innowacyjnemu francuskiemu przedsiębiorstwu Sunpartner Technologies, które wykorzystuje panele fotowoltaiczne do tworzenia powierzchni i materiałów budowlanych wykorzystujących energię słoneczną. Jednym z kluczowych produktów przedsiębiorstwa jest niemal przezroczyste szkło fotowoltaiczne, które może służyć do produkcji okien z funkcją ściemniania. Stopień zaciemnienia można zdalnie regulować za pomocą smartfona, aby zmniejszyć potrzebę stosowania klimatyzacji. Przedsiębiorstwo wykorzysta kredyt, zabezpieczony przez Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych, na inwestycje w badania naukowe, rozwój i innowacje oraz na zwiększenie produkcji.

Plan inwestycyjny w znaczący sposób przyczynił się do tworzenia miejsc pracy i wzrostu gospodarczego. Departament Gospodarczy Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Wspólne Centrum Badawcze Komisji szacują, że w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych udzielono już wsparcia na rzecz utworzenia ponad 750 000 miejsc pracy¹¹. Liczba ta ma wzrosnąć **do 2020 r. do 1,4 mln miejsc pracy**. Ponadto z obliczeń wynika, że plan inwestycyjny już spowodował zwiększenie unijnego produktu krajowego brutto o 0,6 %, a **do 2020 r. ma się on zwiększyć o 1,3 %**. Poza tym oczekiwanym pozytywnym skutkiem w analizie przeprowadzonej przez Wspólne Centrum Badawcze Komisji wskazano, że połączony makroekonomiczny wpływ pełnego i terminowego wdrożenia reform regulacyjnych zidentyfikowany w obszarze jednolitego rynku cyfrowego, strategii jednolitego rynku, unii rynków kapitałowych i unii energetycznej może skutkować **stworzeniem do 2030 r. dodatkowego miliona miejsc pracy** oraz dodatkowym wzrostem **unijnego produktu krajowego brutto o 1,5 % do 2030 r.**¹² Analiza ta opiera się na spodziewanej likwidacji lub ograniczeniu istniejących barier dla inwestycji na podstawie wniosków ustawodawczych przyjętych przez Komisję w ramach tych czterech pakietów strategicznych.

Poprawa jakości projektów i tworzenie stabilnej listy przygotowywanych projektów

Europejskie Centrum Doradztwa Inwestycyjnego oraz Europejski portal projektów inwestycyjnych pomagają w urzeczywistnianiu projektów. Centrum, będące wspólną inicjatywą Komisji i Grupy Europejskiego Banku Inwestycyjnego, oferuje jeden punkt dostępu do usług doradczych i pomocy technicznej. Rozpatrzyło ono dotychczas 860 wniosków ze wszystkich państw członkowskich. Ponadto Centrum podpisało ponad 20 umów z krajowymi bankami prorozwojowymi oraz instytucjami, a także z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju w celu rozwinięcia zdolności takich instytucji, aby wspierały przygotowanie odpowiedniej liczby inwestycji, oraz usprawnienia udzielania pomocy na szczeblu lokalnym. W tym celu w grudniu 2017 r. ogłoszono zaproszenie do składania wniosków. Osiem krajowych banków i instytucji prorozwojowych już odpowiedziało na zaproszenie, a kilka innych wyraziło zainteresowanie rozwinięciem swoich zdolności doradczych. Ponadto w listopadzie 2017 r. uruchomiono w ramach Centrum nową, dedykowaną platformę doradztwa w zakresie inwestycji miejskich – URBIS (ang. Urban Investment Advisory Support)¹³. URBIS powstało, aby udzielać władzom miejskim wsparcia w formie doradztwa w celu ułatwienia, przyspieszenia i odblokowania miejskich projektów inwestycyjnych, programów i platform. Do tej pory wsparcie URBIS przyznano w odniesieniu do 36 wniosków z 17 państw członkowskich.

---

¹¹ Europejski Bank Inwestycyjny „Plan Junckera przekracza pierwotny cel inwestycyjny o wartości 315 mld euro” (<http://www.eib.org/en/infocentre/press/releases/all/2018/2018-192-junker-plan-exceeds-original-eur-315-billion-investment-target.htm>).

¹² Christensen, M., Conte, A., Di Pietro, F., Lecca, P., Mandras, G., i Salotti, S (2018). The third pillar of the Investment Plan for Europe: an impact assessment using the RHOMOLO model. „JRC Working Papers on Territorial Modelling and Analysis” 2018 nr 02/2018, Komisja Europejska, Sewilla, JRC113746.

¹³ <http://eiah.eib.org/about/initiative-urbis.htm>

Europejski portal projektów inwestycyjnych to unijny internetowy portal łączący promotorów z inwestorami z całego świata. Opublikowano już w nim blisko 450 projektów inwestycyjnych w różnych sektorach ze wszystkich państw członkowskich. Jak wynika z badania przeprowadzonego na wiosnę 2018 r. wśród promotorów projektu z portalu, inwestorzy skontaktowali się z promotorami w przypadku 80 % projektów. Portal podpisał również liczne umowy o współpracę z podobnymi portalami.

Przykłady z Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego

Zadania Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego¹⁴ obejmują udzielenie wsparcie na rzecz Szpitala Klinicznego w Rijece (Chorwacja) w celu budowy nowoczesnego, zintegrowanego kompleksu szpitalnego. Centrum zapewnia również doradztwo w zakresie rewitalizacji obszaru miejskiego Rotterdam–Haga (Niderlandy). Wraz z planem działania *Next Economy Executive* Centrum pomaga rozwijać strategię inwestycyjną mającą na celu zabezpieczenie finansowania wdrażania planu działania oraz ocenę potencjału w zakresie uruchomienia platformy inwestycyjnej. Port w Leixões (Portugalia) zwrócił się o finansowanie w celu poprawy dostępności portu w ramach szerszego planu inwestycyjnego, który przyczyni się do rozwoju korytarza sieci bazowej „Atlantyk” transeuropejskiej sieci transportowej. Centrum pomogło władzom portowym ocenić dojrzałość projektu oraz jego metodykę analizy kosztów i korzyści, aby spełnić wymogi zaproszenia do składania wniosków łączącego różne źródła finansowania w ramach instrumentu „Łącząc Europę”¹⁵.

InvestEU: przeniesienie wsparcia inwestycyjnego na kolejny poziom

Bazując na powodzeniu planu inwestycyjnego dla Europy, Komisja przedstawiła propozycję Programu InvestEU jako część unijnych wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027. Nowy program będzie składał się z **Funduszu InvestEU**, zastępującego Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych, **Centrum Doradztwa InvestEU** oraz **Portalu InvestEU**. Program InvestEU połączy 13 istniejących instrumentów finansowych, centralnie zarządzanych przez Komisję, dzięki którym wsparcie UE będzie bardziej dostępne i będzie generowało więcej korzyści skali. Fundusz InvestEU będzie mobilizował inwestycje za pomocą gwarancji zapewnianych przez budżet Unii, co pozwoli partnerskim instytucjom finansowym Komisji na podjęcie większego ryzyka. Oczekuje się, że Fundusz InvestEU przyczyni się do dodatkowych inwestycji w kwocie co najmniej 650 mld EUR w sektorach odpowiadającym priorytetom unijnej polityki w sprawach wewnętrznych oraz skoncentrowanych na generowaniu społeczno-gospodarczych i środowiskowych rezultatów, w tym na łagodzeniu zmiany klimatu. Portal InvestEU w dalszym ciągu będzie wspierał inwestorów w znajdowaniu możliwości inwestycyjnych w sektorze lub w miejscu ich interesującym. Będzie on zapewniał lepsze połączenie między projektami oraz możliwości

¹⁴ Więcej przykładów jest dostępnych w „The Advisory Hub Yielding Results” z 2017 r.

¹⁵ Przedmiotowe zaproszenie do składania wniosków łączące różne źródła finansowania jest dostępne za pośrednictwem Agencji Wykonawczej ds. Innowacyjności i Sieci: <https://ec.europa.eu/inea/en/connecting-europe-facility/cef-transport/apply-funding/2017-cef-transport-blending-map-call>

finansowania przez partnerów wdrażających InvestEU. Centrum Doradztwa InvestEU połączy 13 różnych istniejących usług doradczych UE w punkt kompleksowej obsługi w celu udzielania pomocy przy opracowywaniu projektów. Centrum będzie zapewniać wsparcie techniczne i pomoc w przygotowaniu, opracowaniu, strukturyzacji i realizacji projektów, w tym w budowaniu zdolności.

3. Usuwanie barier dla inwestycji

Celem trzeciego filaru planu inwestycyjnego dla Europy jest poprawa środowiska inwestycyjnego przez określenie i usunięcie barier dla inwestycji na wszystkich poziomach instytucjonalnych i administracyjnych, w tym w zakresie biurokracji, oraz regulacyjnych wąskich gardel. Komisja usuwa i nadal będzie usuwać bariery regulacyjne i administracyjne na poziomie krajowym i unijnym. Inicjatywy na poziomie UE oraz reformy strukturalne w państwach członkowskich uzupełniają się, a zatem państwa członkowskie również usuwają bariery inwestycyjne na poziomie krajowym.

3.1 Inicjatywy na poziomie UE

Pogłębienie jednolitego rynku we wszystkich jego wymiarach

Komisja przedstawiła dziś pierwszą odpowiedź na wniosek Rady Europejskiej z marca 2018 r., aby ocenić obecną sytuację oraz istniejące nadal bariery i możliwości w zakresie w pełni funkcjonującego jednolitego rynku¹⁶.

Z czasem Komisja podjęła działania służące usunięciu barier regulacyjnych, które utrudniają handel transgraniczny oraz inwestycje na jednolitym rynku. Jednolity rynek, jeden z największych sukcesów i atutów Europy, przyczynił się do generowania nowych możliwości i korzyści skali dla europejskich przedsiębiorstw oraz umożliwił Europejczykom mieszkanie, uczenie się i pracowanie w dowolnie wybranym miejscu. Komisja przyjęła w październiku 2015 r. strategię jednolitego rynku, w której kładzie się szczególny nacisk na propagowanie inwestycji przez usuwanie pozostałych barier i zapewnienie większej przewidywalności regulacyjnej. W ramach działań następczych w związku ze strategią jednolitego rynku w pakiecie dotyczącym zamówień publicznych z 2017 r. przedstawiono różne środki mające na celu udoskonalenie unijnych ram zamówień publicznych oraz zachęcenie do bardziej strategicznego wdrażania istniejących zasad. Sprawiedliwe, przewidywalne i przejrzyste zamówienia publiczne mają zasadnicze znaczenie dla stymulowania inwestycji¹⁷.

Zainicjowana w 2015 r. **strategia jednolitego rynku cyfrowego**,¹⁸ ma na celu usunięcie barier uniemożliwiających optymalne funkcjonowanie gospodarki cyfrowej oraz otwarcie nowych możliwości w zakresie innowacji, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Od

---

¹⁶ COM(2018) 772.

¹⁷ COM(2017) 572.

¹⁸ COM(2015) 0192.

momentu uruchomienia programu poczyniono znaczne postępy¹⁹. Nowe inicjatywy, takie jak spójne unijne ramy na rzecz handlu elektronicznego oraz uproszczony transgraniczny system podatku VAT, zapewniły europejskim przedsiębiorstwom przydatne narzędzia, które zwiększą ich konkurencyjność. Europejski kodeks łączności elektronicznej stanowi dodatkową zachętę do inwestycji w sieci szerokopasmowe (w tym 5G) poprzez zmniejszenie barier dla podmiotów gospodarczych w zakresie wspóln inwestowania i łączenia kosztów. Ponadto UE ustanowiła najwyższe standardy dla obywateli europejskich, aby zapewnić im lepszą łączność i ochronę w erze cyfrowej, w tym poprzez zniesienie opłat roamingowych oraz ogólną dyrektywę o ochronie danych.

Rynki kapitałowe

Unia rynków kapitałowych²⁰ posiada ogromny potencjał, jeżeli chodzi o stymulowanie inwestycji w UE przez usuwanie przeszkód w zakresie swobodnego przepływu kapitału przez europejskie granice, wspieranie konwergencji gospodarczej oraz poszerzanie dostępu do kluczowego finansowania rynkowego. Pomaga to w finansowaniu innowacji i tworzeniu większej liczby miejsc pracy. Głębokie i płynne rynki kapitałowe również wspierają międzynarodową rolę euro, wzmacniają unię gospodarczą i walutową oraz poprawiają odporność unijnej gospodarki, ponieważ chronią obywateli Unii oraz unijne przedsiębiorstwa w strefie euro i poza nią przed wstrząsami gospodarczymi pojawiającymi się w ich regionie. Komisja przedstawiła dotychczas szereg wniosków dotyczących kluczowych elementów unii rynków kapitałowych, jak zapowiedziano w 2015 r. i 2017 r. Współprawodawcy przyjęli dotychczas jedynie 3 spośród tych wniosków ustawodawczych. Przyjęcie pozostałych wniosków jest teraz szczególnie pilną sprawą.

Konkretnym priorytetem unii rynków kapitałowych jest rozwój lokalnych rynków kapitałowych. Na szczeblu europejskim, oprócz ukierunkowanych środków przewidzianych w ramach unii rynków kapitałowych, wsparcie i monitorowanie głębszych i bardziej płynnych rynków kapitałowych jest zapewnione odpowiednio za pomocą programu wspierania reform strukturalnych i procesu europejskiego semestru. Lokalne rynki kapitałowe również czynią postępy dzięki krajowym i regionalnym impulsom dawanym przez Unię Europejską. Na poziomie regionalnym niektóre kraje uruchomiły współpracę transgraniczną, aby ułatwić zagraniczne notowania i inwestycje, połączyć infrastrukturę rynkową i zharmonizować dalsze regulacje regionalne. Na poziomie krajowym kilka państw członkowskich przyjęło krajowe strategie rynków kapitałowych, zastosowało środki służące wspieraniu dostępu do rynków

---

¹⁹ Parlament Europejski i Rada wyraziły akceptację dla 12 wniosków ustawodawczych z 29 wniosków złożonych przez Komisję od maja 2015 r. Obywatele odnoszą już korzyści z tych zmian, co widać na przykład po czterokrotnym wzroście w wykorzystaniu danych podczas podróży do innych państw członkowskich dzięki zniesieniu opłat roamingowych.

²⁰ Unia rynków kapitałowych obejmuje kompleksowy zestaw około 70 działań, które mają zostać wdrożone do połowy 2019 r., jak opisano w planie działania z 2015 r. (33 działania) oraz w przeglądzie śródkresowym z 2017 r. (38 działań). Więcej informacji na temat aktualnego stanu realizacji poszczególnych działań jest dostępnych w komunikacie Komisji pt. „Jednolity rynek w zmieniającym się świecie: Wyjątkowy atut wymagający nowego politycznego zobowiązania”, COM(2018) 772.

kapitałowych za pomocą funduszy publicznych oraz ogólnie poprawiło otoczenie biznesowe²¹.

Infrastruktura transportowa i energetyczna

Aby skutecznie usunąć bariery dla inwestycji w infrastrukturę transportową oraz wspierać terminowe oddanie bazowej transeuropejskiej sieci transportowej do 2030 r., Komisja przedstawiła w maju 2018 r. wniosek dotyczący rozporządzenia, którego celem jest uproszczenie procedur udzielania pozwoleń i zamówień publicznych, zwiększenie skuteczności przygotowywania projektów transgranicznych oraz zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla promotorów projektów²². Jest to część szerszej zakrojonych wysiłków na rzecz wzmocnienia ram regulacyjnych dla inwestycji w infrastrukturę transportową²³.

Pełne wdrożenie unii energetycznej i przyspieszenie transformacji sektora energetycznego otwierają ogromne możliwości inwestycyjne. Poczyniono znaczne postępy w realizacji kluczowych projektów transeuropejskiej infrastruktury energetycznej: do końca 2018 r. ukończonych zostanie 30 projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania. Przewiduje się, że do końca 2020 r. liczba ta wzrośnie do 47. Wiele z tych projektów jest wspieranych w ramach instrumentu „Łącząc Europę”. W listopadzie 2017 r. Komisja przyjęła trzeci unijny wykaz projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania²⁴. W pakiecie „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”, przyjętym dnia 30 listopada 2016 r., przewidziano kompleksową reformę europejskiego systemu energetycznego od producenta aż do użytkownika końcowego, która to reforma obejmuje projekt rynku energii elektrycznej, odnawialne źródła energii, efektywność energetyczną, bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej oraz przepisy dotyczące zarządzania odnoszące się do unii energetycznej UE²⁵. W ramach pakietu promowane są inicjatywy przemysłu służące wspieraniu konkurencyjności oraz łagodzi się skutki społeczne przejścia na czystą energię; pakiet obejmuje wiele podmiotów takich jak władze lokalne i władze miasta oraz przedsiębiorstwa, partnerów społecznych i inwestorów. Pakiet obejmuje również działania służące przyspieszeniu tempa wprowadzania innowacji w dziedzinie czystej energii, działania na rzecz renowacji budynków w Europie, a także zachęty do inwestycji publicznych i prywatnych. Pierwszy wniosek ustawodawczy stał się obowiązującym aktem prawnym

---

²¹ Wspólny plan działania Komisji i państw członkowskich dotyczący działań w celu usunięcia krajowych barier dla przepływów kapitałowych został zatwierdzony przez Radę ECOFIN dnia 19 maja 2017 r., https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/170519-roadmap-national-capital-barriers_en.pdf

Ten wspólny plan działania powstał w następstwie sprawozdania Komisji w celu określenia krajowych barier dla przepływu kapitału, które istnieją w obszarach nieobjętych prawem Unii lub wchodzących w zakres kompetencji krajowych. https://ec.europa.eu/info/files/170227-report-capital-barriers_en

²² COM(2018) 277.

²³ Plan działania pt. *Making the best use of new financial schemes for European transport infrastructure projects* (Optymalne wykorzystanie nowych systemów finansowych w europejskich projektach infrastruktury transportowej), sprawozdanie z postępu prac, K.Bodewig i C.Secchi, styczeń 2018 r. https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/cbs2_report_final.pdf.

²⁴ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2018/540 z dnia 23 listopada 2017 r. zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 347/2013 w odniesieniu do unijnej listy projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, Dz.U. L 090 z 6.4.2018, s. 38.

²⁵ COM(2016) 0860.

w lipcu 2018 r., zaś w odniesieniu do trzech wniosków osiągnięto już porozumienie polityczne. Nad pozostałymi czterema wnioskami pracują współprawodawcy, mając na celu szybkie osiągnięcie porozumienia i ich przyjęcie. Dzięki tym ambitnym, stabilnym i przewidywalnym ramom regulacyjnym UE jest na dobrej pozycji do skorzystania z transformacji sektora energetycznego. Przywództwo UE, jeżeli chodzi o zrównoważone finanse, którego celem jest ukierunkowanie przepływów prywatnego kapitału na bardziej zrównoważone inwestycje oraz pomoc inwestorom w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom dla środowiska, w tym zagrożeniom związanym ze zmianą klimatu, dodatkowo wzmacnia te działania.

Ludzie, edukacja i umiejętności

Inwestowanie w ludzi, ich umiejętności i wiedzę jest konieczne, by napędzać konkurencyjność Europy i przyciągać inwestycje. Takie podejście do inwestycji społecznych znajduje odzwierciedlenie w Europejskim filarze praw socjalnych ogłoszonym przez Parlament Europejski, Komisję i Radę w listopadzie 2017 r.²⁶ Ponadto w 2016 r. Komisja przyjęła kompleksowy europejski program na rzecz umiejętności²⁷. Zawarte w nim dziesięć kluczowych działań promuje podnoszenie umiejętności i uczenie się przez całe życie dla zapewnienia Europejczykom umiejętności potrzebnych na naszych rynkach pracy²⁸. Ponadto w odpowiedzi na apele szefów państw lub rządów²⁹ Komisja ustanawia europejski obszar edukacji³⁰. Z kolei w kontekście starzenia się społeczeństw i zmniejszających się zasobów siły roboczej zasadnicze znaczenie mają dalsze inwestycje w infrastrukturę społeczną, w tym opiekę zdrowotną i długoterminową.

Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne

Ponadto na skutek warunków wstępnych wprowadzonych w celu zwiększenia skuteczności europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w okresie wdrażania 2014–2020 usunięto bariery dla inwestycji we wszystkich sektorach w państwach członkowskich oraz regionach (za pomocą warunków poziomych, np. w obszarze zamówień publicznych, zasad pomocy państwa i Small Business Act), a także w sektorach objętych wsparciem w ramach tych funduszy (takich jak sektor transportu, sektor cyfrowy, „niebieska gospodarka” czy sektory energii, odpadów i wody). Warunki wstępne doprowadziły do reform polityki w państwach członkowskich oraz do przyjęcia nowych strategicznych i politycznych ram w zakresie wsparcia publicznego i inwestycji sektora prywatnego, a ponadto przyczyniły się do poprawy zdolności administracyjnych administracji

²⁶ https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights_en

²⁷ COM(2016) 0381.

²⁸ Zalecenie Rady z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie ścieżek poprawy umiejętności: nowe możliwości dla dorosłych, Dz.U. C 484 z 24.12.2016, s. 1.

²⁹ W deklaracji rzymskiej z marca 2017 r. przywódcy państw UE zobowiązali się do działań na rzecz „Unii, w której młodzi ludzie mają dostęp do kształcenia i szkolenia najwyższej jakości i mogą uczyć się i znajdować zatrudnienie na całym kontynencie”. W grudniu 2017 r. Rada Europejska wezwała państwa członkowskie, Radę i Komisję do podjęcia prac nad szeregiem kluczowych inicjatyw oraz do zbadania możliwych środków mających na celu sprostanie wyzwaniom związanym z umiejętnościami.

³⁰ COM (2018) 268.

publicznych. W kolejnym okresie programowania warunki wstępne zostaną zastąpione „warunkami podstawowymi”, które zapewnią niezbędne zasadnicze warunki skutecznego i wydajnego wykorzystania funduszy unijnych.

Jeżeli chodzi o kolejne wieloletnie ramy finansowe, Komisja zaproponowała znaczące zmniejszenie obciążenia administracyjnego dla tych, którzy ubiegają się o wykorzystanie funduszy strukturalnych. Komisja zaproponowała ograniczenie biurokracji oraz mniej rygorystyczne procedury kontrolne dla przedsiębiorstw i przedsiębiorców korzystających ze wsparcia UE. Ponadto Komisja zaproponowała jednolity zbiór przepisów dotyczący siedmiu unijnych funduszy, które są wdrażane wspólnie z państwami członkowskimi, w tym funduszy polityki spójności³¹. Zmiana podejścia stosowanego w ramach wspólnej polityki rolnej z podejścia opartego na zgodności na podejście oparte na wynikach również powinna obniżyć poziom biurokracji. Kolejne ważne zmniejszenie obciążeń administracyjnych w kolejnym okresie budżetowym wynika z wniosku dotyczącego Programu InvestEU, w którym upraszcza się i łączy szereg istniejących funduszy.

Pomoc państwa

Komisja uprościła zasady pomocy państwa po przyjęciu planu inwestycyjnego. Komisja zapewniła szczegółowe wytyczne, aby pomóc inwestorom określić, kiedy publiczne środki wspierające, w tym inwestycje infrastrukturalne, wykraczają poza unijne zasady pomocy państwa³². Rozszerzono zakres stosowania ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych, by umożliwić przeznaczanie publicznych środków wspierających na porty, porty lotnicze i infrastrukturę kulturalną³³. Obecnie nawet 97 % wszystkich środków pomocy państwa przyznaje się na jasnych warunkach bez uprzedniego zatwierdzenia pomocy państwa przez UE. Ostatnio, w czerwcu 2018 r., Komisja przyjęła wniosek dotyczący ukierunkowanej zmiany rozporządzenia upoważniającego, które ma towarzyszyć kolejnym wieloletnim ramom finansowym. Połączony efekt tych środków doprowadził do znacznego zwiększenia pewności prawa i uproszczenia procedur, co umożliwiło stymulowanie inwestycji, zwłaszcza w infrastrukturę.

3.2. Usuwanie barier na poziomie krajowym i regionalnym

Krajowe reformy strukturalne często usuwają niedociągnięcia w otoczeniu biznesowym oraz wąskie gardła, które wpływają na wydajność przedsiębiorstw i utrudniają inwestycje. Europejski semestr pomaga państwom członkowskim w bardziej skutecznym sposobie koordynować ich politykę budżetową, makroekonomiczną i strukturalną przez jej dostosowanie do przepisów i celów uzgodnionych na poziomie UE. W ramach europejskiego semestru zapewnia się także możliwości wielostronnego dialogu dotyczącego polityki fiskalnej, gospodarczej i społecznej oraz krajowych programów reform, w tym w odniesieniu do wyzwań w zakresie inwestycji. W sprawozdaniach krajowych publikowanych przez Komisję Europejską podsumowuje się priorytetowe reformy zaproponowane i wdrożone

---

³¹ COM(2018) 375.

³² Zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa, Dz.U. C 262 z 19.7.2016, s. 1.

³³ Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/1084 z dnia 14 czerwca 2017 r. Dz.U. L 156 z 20.6.2017, s. 1.

w tym kontekście. W najnowszych sprawozdaniach, opublikowanych w marcu 2018 r., udokumentowano bieżące postępy, jeżeli chodzi o stawianie czoła wyzwaniom inwestycyjnym w szeregu obszarów (zob. załącznik 2). W rocznej analizie wzrostu gospodarczego z 2015 r.³⁴ przedstawiono po raz pierwszy zintegrowane podejście Komisji w zakresie polityki gospodarczej przez skoncentrowanie się na stymulowaniu inwestycji wraz z promowaniem reform strukturalnych oraz zapewnianiem odpowiedzialności fiskalnej. Dotychczas było to wiodące podejście w europejskim semestrze.

W niektórych państwach członkowskich konieczne jest położenie większego nacisku na wdrażanie pozostałych reform strukturalnych. W odniesieniu do około dwóch trzecich wszystkich zaleceń wykazano co najmniej „pewne postępy” w zakresie wdrażania. Jednocześnie wymaga się jednak czujności w celu zapewnienia, aby reformy nie były wycofywane. Ponadto wdrażanie reform nie przebiega spójnie w poszczególnych państwach członkowskich.

Komisja zapewniła państwom członkowskim przegląd głównych wyzwań w kontekście inwestycji na poziomie krajowym oraz odpowiednich reform³⁵. Potencjalne wyzwania w zakresie inwestycji podzielono na pięć ogólnych kategorii: (i) administracja publiczna/otoczenie biznesu; (ii) rynek pracy / edukacja, (iii) sektor finansowy/opodatkowanie; (iv) badania, rozwój i innowacje oraz (v) regulacje sektorowe. W rezultacie Komisja dała impuls do cyklu dyskusji w Radzie poświęconych barierom dla inwestycji w konkretnych obszarach polityki. Dyskusje te koncentrowały się m.in. na ułatwieniu prowadzenia działalności gospodarczej, inwestowaniu w wartości niematerialne i prawne, ramach postępowania upadłościowego, partnerstwach publiczno-prywatnych oraz inwestowaniu w sektory sieciowe (zob. załącznik 1).

Ważne działanie w zakresie polityki: reformy w Finlandii w sektorze detalicznym

Przez wiele lat sektor detaliczny w **Finlandii** charakteryzował się zbyt restrykcyjnymi przepisami regulującymi ustanawianie i działanie punktów sprzedaży detalicznej. Efektem był brak konkurencji oraz wysokie bariery wejścia. Fińscy konsumenci musieli mierzyć się z wysokimi cenami i mniejszym wyborem niż konsumenci w innych państwach członkowskich. W następstwie wielokrotnych zaleceń w kontekście europejskiego semestru w celu złagodzenia ograniczeń i otwarcia sektora detalicznego na konkurencję Finlandia zliberalizowała godziny otwarcia i zreformowała swoje gminne i regionalne zasady dotyczące planowania. Oczekuje się, że ułatwienie wejścia na rynek detaliczny będzie miało pozytywny wpływ na inwestycje w technologie informacyjno-komunikacyjne, zwiększy zatrudnienie i zmniejszy koszty dla dużych sklepów, co powinno przynieść korzyści obywatelom³⁶.

³⁴ COM(2014) 902.

³⁵ SWD(2015) 400.

³⁶ Finlandia plasuje się obecnie powyżej średniej UE w odniesieniu do nowego wskaźnika Komisji dotyczącego restrykcyjności w sektorze detalicznym, zob. załącznik do dokumentu COM(2018) 219.

W ostatnich latach państwa członkowskie poczyniły znaczne postępy w zakresie zapewniania korzystnych warunków inwestycyjnych. Odnotowano znaczącą poprawę niemal wszystkich wskaźników, za pomocą których mierzy się otoczenie administracyjne. Większość państw członkowskich skoncentrowała się na poprawie warunków rozpoczęcia i prowadzenia transgranicznej działalności gospodarczej. Wśród dobrych przykładów należy wymienić m.in. internetową rejestrację nowych przedsiębiorstw, punkty kompleksowej obsługi do rejestracji przedsiębiorstwa lub rozwiązywania najczęstszych problemów, jak również zniesienie lub obniżenie opłat parafiskalnych i innych związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa. Państwa członkowskie angażują się w reformy wymiaru sprawiedliwości i zdołały jeszcze bardziej poprawić skuteczność swoich systemów wymiaru sprawiedliwości. Wprowadzono również środki mające na celu reformę rynku pracy i produktowego, wspieranie prywatnych badań, rozwoju i innowacji oraz poprawę dostępu do finansowania, np. przez zmniejszenie liczby kredytów zagrożonych.

Podniesienie poziomu umiejętności oraz poprawa ich dopasowania do potrzeb rynku pracy są kluczowe dla podniesienia poziomu wydajności i zdolności dostosowania się siły roboczej, gdyż jednocześnie wywierają pozytywny wpływ na inwestycje. Dobrze funkcjonujące i sprzyjające włączeniu systemy kształcenia i szkolenia mogą pomóc w zapobieganiu lub ograniczaniu ryzyka niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej oraz niedopasowania, które są kosztowne dla społeczeństwa zarówno pod kątem gospodarczym, jak i społecznym, jeżeli chodzi o utracone możliwości wzrostu gospodarczego i malejące możliwości zatrudnienia dla niektórych grup społecznych. Uznając ten fakt, państwa członkowskie od 2015 r. istotnie coraz bardziej koncentrują się na politykach ukierunkowanych na promowanie umiejętności.

Ważne działanie w zakresie polityki: dostęp do finansowania w Słowenii

Dostęp do finansowania w **Słowenii** poprawił się dzięki środkom, których celem było wspieranie dostępu małych i średnich przedsiębiorstw do alternatywnych form finansowania, zarówno kapitałowego, jak i dłużnego. Środki te obejmują nową inicjatywę na rzecz transgranicznych inwestycji kapitałowych, pierwszy słoweński program inwestycji we wzrost kapitału oraz instrumenty finansowe współfinansowane ze środków europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w kwocie 253 mln EUR. Dostęp do finansowania poprawił się również dzięki znacznemu zmniejszeniu udziału kredytów zagrożonych z 22,8 % pod koniec 2014 r. do 11,4 % w drugim kwartale 2017 r.

Pomimo istotnych postępów poczynionych w zakresie poprawy otoczenia inwestycyjnego wciąż istnieją poważne wyzwania, a ukończenie wdrażania trwających reform wciąż jest priorytetem. Państwa członkowskie powinny zwiększyć swoje wysiłki na rzecz wdrożenia niezbędnych reform ukierunkowanych na zniesienie barier dla inwestycji. Podstawowe znaczenie w tym kontekście mają skuteczne systemy wymiaru sprawiedliwości, w tym pełne poszanowanie dla rządów prawa. Reformy te są niezbędnym warunkiem utrzymania i zwiększenia poziomów inwestycji w państwach członkowskich, przy uwzględnieniu specyfiki danego państwa. W tym kontekście oraz w celu przygotowania kolejnego

Europejskiego semestru w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2019 r. Komisja ocenia również wyzwania dla otoczenia inwestycyjnego państw członkowskich³⁷.

4. Wnioski oraz kluczowe obszary priorytetowych działań

Stopy inwestycji znacznie wzrosły od czasu uruchomienia planu inwestycyjnego dla Europy, ale wciąż są poniżej poziomu sprzed kryzysu. Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych okazał się skutecznym narzędziem służącym do usuwania luk inwestycyjnych w gospodarce UE dzięki uruchamianiu finansowania w kluczowych sektorach, które cierpią z powodu niedoskonałości rynku oraz niewystarczającego poziomu inwestycji. Gwarancja budżetowa będąca podstawą funduszu pomogła znacząco zwiększyć liczbę bardziej ryzykownych operacji finansowanych przez Grupę Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Dzięki wnioskowi w sprawie **Programu InvestEU** Komisja chce przenieść wsparcie inwestycyjne w UE na kolejny poziom. Zachęca się współprawodawców do przyjęcia wniosku w pierwszej kolejności, aby umożliwić bezproblemową kontynuację wsparcia inwestycyjnego w kolejnym okresie budżetowym. Równocześnie konieczne są szybkie postępy w negocjacjach dotyczących nowego poprawionego wniosku Komisji w sprawie Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej.

Oprócz stymulowania inwestycji krajowych potrzebne jest środowisko bardziej sprzyjające inwestycjom, aby wzmocnić pozycję UE w gospodarce światowej jako atrakcyjnego miejsca do inwestowania. Urzeczywistnienie jednolitego rynku, unii rynków kapitałowych, jednolitego rynku cyfrowego i unii energetycznej przy jednoczesnym egzekwowaniu reguł konkurencji we wszystkich sektorach usunęłoby zdecydowaną większość pozostałych barier dla inwestycji na poziomie europejskim. Unia rynków kapitałowych jest szczególnie ważna w tym kontekście, gdyż największe centrum finansowe Europy wkrótce opuści jednolity rynek. Aby przystosować się do tej nowej rzeczywistości, konieczne są dalszy rozwój oraz głębsza integracja rynków kapitałowych UE-27, a także silniejsze i bardziej rozwinięte lokalne rynki kapitałowe. Komisja wzywa zatem współprawodawców do przyspieszenia przyjmowania pozostałych inicjatyw, aby urzeczywistnić jednolity rynek, unię rynków kapitałowych i unię energetyczną oraz poczynić postępy w zakresie wniosków dotyczących kolejnych wieloletnich ram finansowych.

W ramach europejskiego semestru Komisja w dalszym ciągu będzie określać priorytety polityki oraz monitorować postępy w zakresie wdrażania reform, które wciąż nie przebiega w równym tempie w poszczególnych państwach członkowskich i obszarach polityki. Istniejące związki między finansowaniem UE a europejskim semestrem zostaną wzmocnione, co zapewni synergię i komplementarność między analizą i koordynacją polityk gospodarczych oraz wydatków na poziomie UE. Aby to osiągnąć, w europejskim semestrze 2019 nastąpi większa koncentracja na określaniu i ustalaniu priorytetów w zakresie potrzeb inwestycyjnych na poziomie krajowym w celu wspomagania decyzji dotyczących programowania odnoszących się do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oraz Funduszu Spójności. Ponadto wzywa się

---

³⁷ COM(2018) 770.

państwa członkowskie do przygotowania i przedstawienia wysokiej jakości krajowych planów w zakresie energii i klimatu obejmujących okres od 2021 do 2030 r. w celu zapewnienia stabilnych ram regulacyjnych umożliwiających dokonywanie inwestycji w energię i działania związane z klimatem.

We wnioskach Komisji dotyczących nowych wieloletnich ram finansowych położono również większy nacisk na inwestycje i komplementarność odpowiednich funduszy UE.

Aby wspierać wdrażanie reform strukturalnych, Komisja Europejska zaproponowała utworzenie Programu wspierania reform³⁸, który zapewni bodźce finansowe dla państw członkowskich do przeprowadzania reform. Ponadto Europejski Instrument Stabilizacji Inwestycji³⁹ pomoże w utrzymaniu poziomów inwestycji w sytuacji pojawienia się dużych wstrząsów asymetrycznych. Instrumenty te będą uzupełniać inne unijne fundusze, zwłaszcza te, które wspierają politykę spójności, instrument „Łącząc Europę”, program „Horyzont Europa” oraz nowy Fundusz InvestEU. Komisja zaproponowała również połączenie różnych źródeł finansowania innowacji w jeden instrument – Europejską Radę ds. Innowacji – która przyczyni się do zniwelowania luki w finansowaniu innowacji wysokiego ryzyka wśród europejskich przedsiębiorstw typu start-up. Skuteczne wykorzystanie programów UE ma kluczowe znaczenie dla zaspokojenia znaczących potrzeb inwestycyjnych, zarówno na etapie planowania, jak i wdrażania, przy jednoczesnym zapewnieniu widoczności listy przygotowywanych projektów i spójnych kryteriów kwalifikowalności. Poprzez wzmocnienie istniejących praktyk w kontekście kolejnych wieloletnich ram finansowych programy UE będą wykorzystywane w spójny sposób w celu maksymalizacji wartości dodanej finansowania UE i wspierania reform na szczeblu krajowym w ramach europejskiego semestru, a ostatecznym celem będzie skuteczne realizowanie priorytetów polityki UE.

---

³⁸ COM(2018) 391.

³⁹ COM(2018) 387.